

มลวรรค

ตสฺสา ปน ปุริมพุทธานํ ปิ ภิกขุสงฺฆสฺส วามหตฺเถน
อุกฺขลํ ทกฺขิณหตฺเถน กฺกวจฺจน คเหตฺวา เอวเมว ปตฺเต ปุเรต
วา ภตฺตสฺส ทินฺนตฺตา วามหตฺถลํ ปุเรตฺวา ปทุมลกฺขณํ นิพฺพตฺติ,
ทกฺขิณหตฺถลํ ปุเรตฺวา จนฺทลกฺขณํ นิพฺพตฺติ.

ยสฺมา ปน ธมฺมกรํ อาทาย ภิกขุสงฺฆสฺส อุทกํ ปริสฺสาเวต
วา ททมานา อปฺราปรํ วิจริ; เตนสฺสา ทกฺขิณปาทลํ ปุเรตฺวา จน
ทลกฺขณํ นิพฺพตฺติ, วามปาทลํ ปุเรตฺวา ปทุมลกฺขณํ นิพฺพตฺติ.

ตสฺสา อิมินา การณฺเนน "จนฺทปทุมมาติ นามํ กรีสุ. ปุตฺโตปิสฺส
สีสํ นหาโต สหสฺสตฺถวิกํ อาทาย "กหาปณฺเหติ อตฺถิกา อากฺขณ
ตฺตุติ วตฺวา อากตาคตานํ คหิตภาชนานิ ปุเรตฺวา อทาสิ.

ถวิกาย กหาปณฺสทสฺสํ อโหสิเยว.

สุณฺธิสฺส สพฺพาลงฺกาเรหิ อลงฺกริตฺวา วิหิปปิฏฺกํ อาทาย อา
กาสงฺกณฺเณ นิสินฺนา "วิฆกตฺเตน อตฺถิกา อากฺขณตฺตุติ วตฺวา อาก
ตาคตานํ คหิตภาชนานิ ปุเรตฺวา อทาสิ. ปิฏฺกํ ยถาปุริตเมว อโหสิ.

ทาโสปีสฺส สพฺพาลงฺกาเรหิ อลงฺกริตฺวา สุวณฺณยฺยูเค สุวณฺณโยต
เตหิ โคณฺเณ โยเชตฺวา สุวณฺณปโตทยฺญูจํ อาทาย โคณานํ คนฺธปฺลยจ
คุลิกานิ ทตฺวา วิสาณฺเสสุ สุวณฺณโกสเก ปฏฺิณฺมุจิจิตฺวา เขตฺตํ คนฺต
วา ปาเชสิ.

"อิโต ติสฺโส เอโต ติสฺโส มชฺฌเม เอกาติ สตฺต สิตา ภิชฺชิต
วา อคมํสุ.

ชมฺพุทฺธิปวาสิโน ภตฺตวิฆหิรณฺณสุวณฺณาทีสุ ยถารุจิตํ เสฏฺฐิเคหโต
เยว คณฺหีสุ.

เอวํ มหानุภาโว เสฏฺฐี "สตฺถา กิร อากโตติ สุตฺวา "สตฺถุ ปจ
จุกฺคมนํ กริสฺสามีติ นิภฺขมนฺโต อนฺตรามคฺเค ติตฺถิเย ทิสฺวา
, เตหิ "กสฺมา ตวํ คหปติ กิริยวาโท สมานो อกิริ
ยวาทสฺส สมณสฺส โคตมสฺส สนฺติกํ คจฺฉสฺสีติ นิวาริยาโนปิ เตสํ
วณฺโณ อนาถยิตฺวาว คณฺตุวา สตฺถารํ วณฺทิตฺวา เอกมนฺตํ นิ
สฺสีติ. อถสฺส สตฺถา อณฺุพฺพุฬิํ กเถสิ.

โส เทสฺนาวสานเณ โสตาปตฺติผลํ ปตฺวา สตฺถุ ติตฺถิเยหิ อวณฺณ
วตฺวา อตฺตโน นิวาริตภาวํ อาโรเจสิ.

อถ นํ สตฺถา "คหปติ อิมเณ สตฺถา นาม มหฺนตฺปี อตฺต
โน โทสํ น ปสฺสนฺติ, อวิชฺขมานํปี ปเรสํ โทสํ วิชฺขมานกํ กต
วา ตตฺถ ตตฺถ ภูสํ วิย โอปุณฺนตฺติติ วตฺวา อิมํ คาถมาห

"สุทฺธสฺสํ วชฺชมณฺเณสํ, อตฺตโน ปน ทฺวทฺธสํ;

ปเรสํ หิ โส วชฺชานิ โอปุณฺนาติ ยถา ภูสํ,

อตฺตโน ปน ฉาเทติ กลิํว กิตฺวา สโรจติ.

ตตฺถ "สุทฺธสฺสนฺติ; ปเรสฺส อณฺุมตฺตํปี วชฺชํ จลิตํ สุทฺธสฺสํ สุเข
เนว ปสฺสสิตฺถํ สกฺกา, อตฺตโน ปน อติมหฺนตฺปี ทฺวทฺธสํ.

ปเรสํ หีติ: เตเนว การเณน โส ปุคฺคโล สงฺฆมชฺฌมาทิสฺ
ปเรสํ วชฺชานิ อุจฺจฏฺฐาเน จตฺวา ภูสํ โอปุณฺนโต วิย โอปุณฺนาติ.

กลิํว กิตฺวา สโรจติ เอตฺถ สกฺกเณสุ อปรชฺฌนฺวเสน อตฺตภา
โว กลิ นาม, สาขากงฺคาทิกํ ปฏฺิจฺฉาทณฺํ กิตฺวา นาม, สากฺกนิ
โก สโรจ นาม. ยถา สกฺกณฺลทฺทโก สกฺกเณ คเหตุวา มาเรตฺถกา
โม กิตฺวาย อตฺตภาวํ ปฏฺิจฺฉาเทติ; เอวํ อตฺตโน วชฺชํ ฉาเทตฺติติ อต
โธ. เทสฺนาวสานเณ พหุ โสตาปตฺติผลาทีนิ ปาปฺณิสฺสูติ.

เมณฺุทกเสฏฺฐจิวตฺถุ